

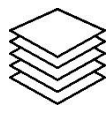
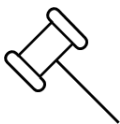
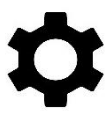


מדינת ישראל
משרד מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

נוהל קבלת מידע פלילי, שמירתו ושימוש בו (לצורכי פעילות מינהלית)

ינואר 2025



							
נספחים	מהדורות	אחריות ותחולה	הנחיות הנוהל	הגדרות	בסיס חוקי ונורמטיבי	מטרות	כללי

הנוהל נכתב מטעמי נוחות בלשון זכר, אך הוא חל על נשים וגברים כאחד.

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

נוהל קבלת מידע פלילי, שמירתו ושימוש בו (לצורכי פעילות מינהלית)

1. כללי

- 1.1. ביולי 2022 נכנס לתוקפו חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019 (להלן - חוק המידע הפלילי). בחוק זה נקבעו שינויים יסודיים בתחום המידע הפלילי על אדם הנשמר במרשם הפלילי של המשטרה, ובכלל זה בעניין התנאים להעמדתו של מידע כזה לעיון, המגבלות ואמות המידה בנוגע לעיון ושימוש בו והמורשים לצפות ולהשתמש בו.
- 1.2. עקרון היסוד שנטבע בחוק הוא מתן חיזוק מהותי לעידוד שיקומם של בעלי רישום פלילי והשתלבותם בחברה ובשוק העבודה. מעקרון יסוד זה נגזרת בין היתר מתכונת חדשה של אופן הקבלה של מידע פלילי על אדם על ידי רשויות שונות, ובהן משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור (להלן - המשרד), שמירתו ושימוש בו.
- 1.3. נוהל זה נקבע בכפוף להוראת סעיף 5(ג) לחוק המידע הפלילי, ואין בו התייחסות לסעיף 14(ג) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].

2. מטרות הנוהל

- 2.1. להסדיר את השימוש של המשרד במידע פלילי לצורכי פעילות מינהלית של המשרד;
- 2.2. לפרט את סוגי המקרים שבהם רשאי המשרד לעיין במידע פלילי על אדם;
- 2.3. לקבוע, בהתאם לחוק, את חובת קבלת הסכמתו של אדם לעיון במידע פלילי עליו ויידועו ככלל על העיון;
- 2.4. לקבוע בהתאם לסוגי המקרים המאפשרים עיון במידע פלילי את נושאי התפקידים במשרד הרשאים לעיין במידע;
- 2.5. לקבוע את המתכונת והאופן של העברת המידע הפלילי אל משרדו, ואת מתכונת דרישת המידע, שמירתו וההגנה על חסיונו;
- 2.6. לפרט את אמות המידע ואת אופן הפעלת שיקול הדעת של הגורם המוסמך בעניין הערכת המידע הפלילי לצורך החלטות שלקבלתן נדרש מידע זה, בהתאם לחוק המידע הפלילי.

3. הבסיס החוקי והנורמטיבי לנוהל

- 3.1. חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019 (להלן - החוק).
- 3.2. חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק המכרזים).

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

- 3.3. החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (להלן - חוק הסדרת הביטחון).
- 3.4. נציבות שירות המדינה, "עדכון נוהל בחינת התאמתו של מועמד למשרה בשירות המדינה (מועמדים בעלי עבר פלילי או משמעת ומועמדים אשר תלויים ועומדים נגדם הליכים פליליים או משמעתיים)", ינואר 2015.
- 3.5. משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, "נוהל גיוס ומיון עובדים חדשים לאיוש משרות במכרז פומבי במשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור", דצמבר 2021.
- 3.6. משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, "נוהל גיוס והעסקה של עובדים על פי חוזה מיוחד במשרה זמנית", יולי 2021.
- 3.7. משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, "נוהל התקשרות ועבודה עם יועצים מקצועיים במשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור", אפריל 2022.
- 3.8. משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, "נוהל ביצוע פרויקטים להקמת יישומים ומערכות מידע", ינואר 2022.
- 3.9. משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, "נוהל רכש במשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור" (טרם פורסם).

4. הגדרות

- "ביטול זכות" - לרבות השעיה, הפקעה, התליה או סיוג של זכות.
- "המרשם המשטרתי" - מרשם שמנהלת המשטרה, הכולל פרטי רישום משטרתי על אדם.
- "המרשם הפלילי" - מרשם שמנהלת המשטרה, הכולל פרטי רישום פלילי על אדם.
- "זכות" - לרבות העסקה, מינוי, הסמכה, זכייה במכרז, זיכיון והרשאה.
- "מידע פלילי" - מידע מהמרשם הפלילי ומהמרשם המשטרתי.
- "מתן זכות" - לרבות חידוש זכות או הארכתה.
- "פרט רישום שהתיישן" - פרט רישום פלילי שחלפה לגביו תקופת ההתיישנות לפי חוק המידע הפלילי.
- "פרט רישום שנמחק" - פרט רישום פלילי שחלפה לגביו תקופת המחיקה לפי חוק המידע הפלילי.
- "תיק פעולה" - תיקיית המסמכים שבה נשמר כלל המידע הנוגע למתן זכות או ביטולה.

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

5. הנחיות הנוהל

5.1 פירוט סוגי ההחלטות שבגינן יימסר מידע פלילי על אדם

5.1.1. ואלה סוגי ההחלטות בנוגע למתן זכות או ביטולה שעל פי חוק המידע הפלילי רק בגינן תמסור המשטרה למשרד (לצרכים מינהליים) מידע פלילי. על פי הוראות החוק, יש לציין בפנייה למשטרה מה הוא הבסיס החוקי לבקשת המידע הפלילי ומה הן העילות שלשמן מבוקש המידע, כדי שהמשטרה תעביר רק את המידע הפלילי הנדרש, ואותו בלבד. בהתאם לכך מצוינות להלן ההוראות בחוק המידע הפלילי שנדרש לציין בבקשת המידע:

5.1.1.1. לעניין מינוי עובדים או ביטול מינויים לתפקידים בהתאם לחוק הסדרת הביטחון - מידע על האדם שלגביו נדרש המידע (סעיף 11(א) ופרט 3(2) לתוספת הראשונה לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.2. לעניין ביצוע עבודה, תפקיד או שירות בהתאם לחוק הסדרת הביטחון שלגביהם מבוקש המידע הפלילי - מידע על האדם שלגביו נדרש המידע (סעיף 11(א) ופרט 3(2) לתוספת הראשונה לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.3. לעניין מינוי לתפקיד שלא בדרך של מכרז - מידע על האדם שלגביו נדרש המידע (סעיף 11(א) ופרט 4(5) לתוספת הראשונה לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.4. לעניין מינוי עובדים בדרך של מכרז או ביטול מינוי כאמור - מידע על האדם שלגביו נדרש המידע (סעיף 11(א) ופרט 5(1) לתוספת הראשונה לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.5. לעניין ביצוע עבודה, תפקיד או שירות למען המשרד בידי אדם אחר - מידע על האדם שלגביו נדרש המידע (סעיף 11(א) ופרט 5(1) לתוספת הראשונה לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.6. לעניין התקשרות בחוזה, אם בשל ההתקשרות נדרשת בדיקה מטעמים של ביטחון המדינה (סעיף 11(א) ופרט 3(2) לתוספת הראשונה לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.7. לשם התקשרות בחוזה לביצוע עסקה בטובין במסגרת חוק המכרזים ועל פיו - מידע על המציע במכרז וכן על בעלי השליטה ועל נושאי המשרה הנוגעים בדבר בגוף המציע (סעיף 14(א) לחוק המידע הפלילי);

5.1.1.8. לשם התקשרות בחוזה לביצוע עבודה או רכישת שירותים במסגרת חוק המכרזים ועל פיו - מידע על המציע במכרז, על בעלי השליטה ועל נושאי

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

המשרה הנוגעים בדבר בגוף המציע וכן על נותן השירות או מבצע העבודה
מושא ההתקשרות (סעיף 14(ג) לחוק המידע הפלילי).

5.2. טופס הסכמה למסירת מידע פלילי

5.2.1. תנאי למסירת המידע הפלילי הוא מתן הסכמתו של האדם שעליו מבוקש המידע
בטופס חתום על ידו; נוסח הטופס מובא **בנספח א'** לנהל זה.

5.2.2. הטופס ייכלל במסמכים הנדרשים להגשה במסגרת הליך קבלת החלטה בנושא
מתן זכות פרטנית כאמור בסעיף 5.1 שלעיל.

5.2.3. טופס ההסכמה האמור יישמר בתיק הפעולה.

5.2.4. ניתנה הסכמת אדם למסירת מידע מהמרשם הפלילי עליו כאמור בסעיף 5.2.1
שלעיל, לא תידרש הסכמה נוספת שלו למסירת מידע כאמור לעניין אותה מטרה
לשם בדיקה תקופתית חוזרת של זכאותו, ביטולה, התלייתו, סיוגה או חידושה או
לשם קבלת החלטה בדבר נקיטת הליכים משמעותיים עקב עבירה פלילית.

5.2.5. יודגש כי אדם אינו חייב לגלות מידע פלילי על עצמו שהוא פרט רישום שהתיישן או
נמחק, תיק סגור או תיק שעוכבו בו ההליכים - והכול בהתאם לזכויותיו הפרטניות
לעניין גילוי מידע פלילי והיקפו שנקבעו בחוק לגבי כל סוג החלטה שפורטה לעיל.

5.3. הגורמים המורשים לעיין במידע הפלילי

5.3.1. הגורמים המשרדיים המורשים לעיין במידע הפלילי ולהיחשף אליו הם אלה בלבד:

5.3.1.1. היועץ המשפטי למבקר המדינה או מי מטעמו, לצורך בחינה משפטית של
המידע והערכתו;

5.3.1.2. לעניין פעולות על פי סעיפים 5.1.1.1 ו-5.1.1.2 שלעיל - מנכ"ל המשרד
וממונה הביטחון הארצי.

5.3.1.3. לעניין פעולות על פי סעיף 5.1.1.3 - מבקר המדינה, מנכ"ל המשרד או
היועץ המשפטי למבקר המדינה.

5.3.1.4. לעניין פעולות על פי סעיפים 5.1.1.4 ו-5.1.1.5 - מנכ"ל המשרד,
הסמנכ"ל למינהל והון אנושי וועדת הבוחנים שמונתה לקבל החלטה
בעניין.

5.3.1.5. לעניין פעולות על פי סעיף 5.1.1.6 - מנכ"ל המשרד וממונה הביטחון
הארצי.

5.3.1.6. לעניין פעולות על פי סעיפים 5.1.1.7 ו-5.1.1.8 - מנכ"ל המשרד, חשב
המשרד וועדת המכרזים שמונתה לקבל החלטה בעניין.

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

5.4. סודיות המידע הפלילי, בקשתו ודרכי שמירתו במשרד

5.4.1. המידע הפלילי הוא מידע סודי מתוקף החוק, ומתוקף כך נגזרת רמת אבטחתו והטיפול בו.

5.4.2. הגורם המשרדי המוסמך לפנות למשטרה לקבלת מידע פלילי הוא ממונה הביטחון הארצי, על פי כתב הסמכה ייעודי לתחום זה שיקבל מאת מנכ"ל המשרד.

5.4.3. על פי החוק, ממונה הביטחון הארצי יקבל הדרכה והכשרה לעניין תפקידו זה על ידי המשטרה וכן יקבל את אישורה למילוי תפקידו זה.

5.4.4. הגורם המורשה לעיין במידע פלילי על אדם, והוא בלבד, רשאי להנחות את ממונה הביטחון הארצי לפנות בבקשה לקבלת מידע פלילי על אדם; נוסח הנחיית הגורם המורשה מובא **בנספח ב'** לנהל זה. לפנייתו לממונה הביטחון הארצי יצרף הגורם המורשה את טופס ההסכמה המלא והחתום של האדם שעליו נדרש המידע הפלילי.

5.4.5. על הגורם המורשה מוטלת האחריות לוודא כי הסכמתו של אדם לקבלת מידע פלילי עליו ניתנה מראש ובכתב בטופס ההסכמה שבנספח א'.

5.4.6. הפנייה לקבלת המידע הפלילי והסכמת האדם לכך יתועדו ויישמרו בתיק הפעולה.

5.4.7. הפנייה לקבלת המידע הפלילי תבוצע באמצעים מאובטחים בלבד, באמצעות כספת ממוחשבת ייעודית.

5.4.8. ממונה הביטחון הארצי אחראי לכך שהמידע הפלילי על אדם יישמר במשרד באופן שיבטיח במלואו את שמירת סודיות המידע ואת מניעת חשיפתו לגורמים בלתי מורשים - והכול בהתאם לסמכויותיו וחובותיו של הממונה בעניין זה על פי כל דין ועל פי נוהלי המשרד והוראותיו הנוגעים לעניין.

5.4.9. על מי שנמסר לו מידע פלילי לשמור אותו בסוד, לא לגלות אותו לאחר ולא לעשות בו כל שימוש, אלא לצורך הפעולה שלשמה התקבל המידע, ולצורך כך בלבד.

5.5. קבלת התייחסות בעניין המידע הפלילי ואמות המידה לשיקול הדעת

5.5.1. הגורם המורשה לעיין במידע הפלילי יביא לידיעת מי שהמידע עליו את אפשרות הכללתו של המידע הפלילי במידע הכולל הנצרך להפעלת שיקול הדעת לקבלת החלטה על מתן זכות בעניינו או ביטולה, ויאפשר לו למסור את תגובתו על המידע בתוך פרק זמן סביר בנסיבות העניין. יידוע האדם שהמידע נוגע לו כאמור והתייחסותו, ככל שהתקבלה, יתועדו בתיק הפעולה.

5.5.2. בהתאם להוראת החוק, אין חובה לקיים את האמור בסעיף 5.5.1 שלעיל, אם הגורם המורשה החליט כי ההודעה עלולה לסכל את המטרה שלשמה נמסר המידע, ובלבד

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

שלאחר שהוסרה המניעה תימסר ההודעה. הנימוקים להחלטה זו יתועדו ויישמרו בתיק הפעולה. קודם לקבלת ההחלטה בעניין זה על הגורם המורשה להתייעץ עם הייעוץ המשפטי במשרד.

5.5.3. נמסר מידע פלילי על אדם לשם קבלת החלטה בנוגע לזכות - ישקול הגורם המורשה את המידע ואת תגובת האדם שעליו הוא התקבל, ככל שזו התקבלה, בהתחשב בשיקולים המנויים להלן, בהתאם להוראות החוק ותוך קבלת חוות דעת היועץ המשפטי למבקר המדינה או מי מטעמו במקרים המתאימים. השיקולים הם אלה:

5.5.3.1. מהות העבירה וחומרתה, לרבות סוג העבירה והערך החברתי שנפגע מביצועה;

5.5.3.2. הזמן שחלף מיום ביצוע העבירה;

5.5.3.3. גיל האדם ביום ביצוע העבירה;

5.5.3.4. קיומם של פרטי רישום פלילי או פרטי רישום משטירתי נוספים, מספר פרטי הרישום ומהותם.

5.5.4. נוסף על הוראות סעיף 5.5.1 שלעיל, הגורם המורשה ישקול את הזיקה בין המידע הפלילי על האדם ובין ההחלטה הנדרשת לגבי הזכות שבגינה התבקש המידע הפלילי, בהתחשב בשיקולים האלה:

5.5.4.1. האינטרס הציבורי שבשלו נמסר המידע;

5.5.4.2. החובות והאחריות הכרוכות במימוש הזכות שלשם החלטה לגביה התבקש המידע;

5.5.4.3. החשש, אם קיים, לפגיעה בשלומם או בביטחונם של אדם, בשלום הציבור או בביטחונם או ברכוש;

5.5.4.4. מידע על שיקומו של האדם ונסיבותיו האישיות, ככל שביסס אותן לפני הגורם המורשה.

5.5.5. הוראות סעיפים 5.5.1 עד 5.5.4 שלעיל יחולו, בשינויים המחויבים, גם לגבי מידע פלילי שנמסר לשם קבלת החלטה בנוגע לפעולות לפי סעיפים 5.1.1.7 ו-5.1.1.8.

5.5.6. בהיעדר מידע פלילי אחר על אדם, לא תימנע ממנו זכות או תבוטל זכות שהוא מחזיק בה רק בשל תיק תלוי ועומד שטרם הוגש בו כתב אישום, אלא אם כן מתקיימים שני התנאים האלה:

5.5.6.1. לרישום המשטירתי יש זיקה לזכות;

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

- 5.5.6.2. מפאת חומרת העבירה לא ראוי, לדעת הגורם המורשה, שמבקש הזכות או בעל הזכות יחזיק בה עד להשלמת הליכי החקירה והמשפט.
- 5.5.7. מי שאינו זכאי על פי דין לקבל מידע פלילי מסוים או ככלל, לרבות מידע על פרט רישום שהתיישן או נמחק, על תיק סגור, על תיק שעוכבו בו ההליכים או על תיק תלוי ועומד - לא יביא מידע פלילי זה בחשבון בשיקוליו בקבלת החלטה, וכן לא יביא בחשבון מידע נוסף הנוגע למידע הפלילי האמור.
- 5.5.8. מכלול הנימוקים אשר הובאו בחשבון בתהליך קבלת ההחלטות למתן זכות או למניעתה, לרבות מידע נוסף ומסמכים שהציג אדם לגבי המידע הפלילי שנמסר עליו, יתועדו ויישמרו בתיק הפעולה.

5.6. קבלת מידע פלילי, שמירתו ושימוש בו - אמצעי בקרה וביקורת

- 5.6.1. למען הסדר הטוב יודגש כי דרישה, במישרין או בעקיפין, של מידע פלילי על אדם, בניגוד להוראות החוק; הבאת מידע פלילי שאין זכאות לקבלו בחשבון בשיקולים בקבלת החלטה למתן זכות או ביטולה; וגילוי מידע פלילי שנמסר שלא לפי הוראות החוק - כל אלה הם עבירות פליליות.
- 5.6.2. הממונה על הביקורת על פי חוק המידע הפלילי הוא נושא תפקיד המוסמך מטעם משרד המשפטים לברר תלונות של הציבור בנושאים האמורים בנוהל זה ולקיים ביקורת עצמאית ויזומה, לרבות במשרדנו, בנושאים האלה:
- 5.6.2.1. אופן השימוש במידע הפלילי;
- 5.6.2.2. אופן שמירת המידע הפלילי;
- 5.6.2.3. אופן הפעלת שיקול הדעת לעניין המידע הפלילי.
- 5.6.3. לשם מילוי תפקידו רשאי הממונה על הביקורת לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את מימוש תפקידו, ולקבל מידע מהמרשם הפלילי הנוגע לנושא הבירור.
- 5.6.4. קיים הממונה על הביקורת בירור, בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו, ומצא כי התלונה מוצדקת, הוא רשאי לתת הוראות לתיקון הליקויים שעלו בבירור.
- 5.6.5. הממונה על הביקורת רשאי לאחר שנתן התראה בכתב להורות על הגבלות בדבר קבלת מידע פלילי, אם הגוף שניתנה לו התראה לא שיתף פעולה עם דרישתו של הממונה לקבלת ידיעה או מסמך או לא קיים הוראה לתיקון הליקויים.

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

5.7. כפיפות הנוהל להוראות החוק

5.7.1. יודגש כי האמור בנהל זה כפוף להוראות חוק המידע הפלילי, ובכל סתירה בין הוראות נוהל זה ובין החוק - הוראות החוק גוברות.

6. אחריות ותחולה

- 6.1. האחריות ליישום נוהל זה חלה על כל עובדי המשרד.
6.2. תחולת נוהל זה - עם פרסומו.
6.3. האחריות המקצועית לנהל זה חלה על הלשכה המשפטית.
6.4. הוראות נוהל זה מחליפות כל הוראות קודמות שניתנו בעניין - בנהל, בהנחיה, בחוזר או בכל מסמך אחר - ובאות במקומן.

7. טבלת השינויים שבוצעו בנהל

מספר המהדורה	תאריך השינוי	הסעיפים המושפעים	תיאור השינוי והנימוקים לו
1	אוגוסט 2022	---	אישור הנהל
2	ינואר 2025	סעיף 5.1 סעיפים 5.2.5, 5.4.8 ו- 5.5.2	הוספת סעיפי החוק

חתימת המנכ"ל:

ישי וקנין, מנכ"ל
משרד מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

נספח א': טופס הסכמה למסירת מידע פלילי מן המרשם הפלילי

להלן נוסח טופס ההסכמה למסירת מידע מהמרשם הפלילי ומידע על תיקים תלויים ועומדים, בהתאם להוראות חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019:

אני הח"מ _____ מס' זהות _____ נותנת/בזה את הסכמתי לכך שמשטרת ישראל תמסור מידע עליו מהמרשם הפלילי, וכן מידע על תיקים תלויים ועומדים, בהתאם להוראות חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019 (להלן - החוק) ל _____ (שם הגורם הזכאי לקבל את המידע כאמור לפי התוספת הראשונה או ההשנייה לחוק), לשם _____ (פירוט מטרות מסירת המידע לפי החוק).

יובהר כי הסכמתי זו חלה גם על מסירת מידע פלילי לגורם הנ"ל מפעם לפעם, לשם מעקב תקופתי אחר שינויים שחלו במידע הפלילי עליו.

הובא לידיעתי כי אני זכאית לפי החוק לעיין בתחנת המשטרה ברישומים המנוהלים על שמי במרשם הפלילי ובמרשם המשטרה.

הובהר לי בזה כי ככל שיש לחובתי רישום כאמור, אין בכך בהכרח כדי לשלול את קבלת הזכות או התפקיד, ואני רשאית לצרף מידע על שיקומי או נסיבותי האישיות כדי שיובא בחשבון בעת בחינת בקשתי, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בחוק.

ידוע לי כי בהסכמתי זו אני מוותרת/ת על קבלת הודעה על מסירת המידע, וכל זאת בכפוף להוראות החוק.

תאריך: _____ חתימה: _____

מדינת ישראל

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

נספח ב':

נוסח הנחיית הגורם המורשה לעיין במידע פלילי לממונה הביטחון הארצי

בהתאם לסמכותי ואחריותי על פי חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019, ובהתאם לאמור בטופס ההסכמה המצ"ב, אני מנחה אותך לפנות אל הגורם המוסמך על פי החוק לצורך קבלת המידע הפלילי על האדם מושא טופס ההסכמה האמור.

המידע הפלילי נדרש לשם _____ (פירוט מטרות מסירת המידע לפי החוק).

תאריך: _____ שם ותפקיד _____

חתימה: _____